

L'Albagés, Bot, Mieres i un projecte mancomunitat de municipis de les Garrigues Altes, són les quatre iniciatives pilot seleccionades en la 3ª edició del 'Projecte d'Arrelament al Territori' de l'ACM

- **L'ACM cofinança quatre propostes del territori, amb un total de 56.000 euros, que ajudaran a desenvolupar serveis a la ciutadania i combatran el despoblament rural**

L'Associació Catalana de Municipis (ACM), a través de la Fundació Transparència i Bon Govern Local (FTBG), ha anunciat aquest dimarts en un acte retransmès en directe, les quatre iniciatives pilot que es portaran a terme amb l'objectiu de combatre el despoblament a bona part del territori català. Es tracta de la 3a edició del projecte 'Arrelament al territori', que impulsa i dona suport a iniciatives i bones pràctiques que prestin serveis o cobreixin necessitats que ajuden a potenciar el territori. Aquests projectes havien d'estar vinculats i relacionats amb les accions de l'Agenda Rural de Catalunya.

Les quatre propostes guanyadores i que s'executaran són dels municipis de l'Albagés (Les Garrigues), la mancomunitat de les Garrigues Altes (que agrupa els municipis de Bellaguarda, Bovera, El Cogul, La Granadella, Granyena de les Garrigues, El Soleràs, Els Torms i Juncosa), Bot (Terra Alta) i Mieres (Garrotxa). Han estat seleccionades a través d'un jurat format per tècnics de l'ACM i la FTBG, i representants del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya i l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA). La FTBG finança cada projecte amb 14.000 euros, aportant un total de 56.000 euros a les quatre iniciatives.

La presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, ha destacat que cal posar en valor els municipis de menys de 1.000 habitants que representen un 78% dels municipis catalans per evitar que **"Catalunya es converteixi en un país de dues velocitats"**. I ha afirmat que **"cal llegir el país en base a diferents realitats sent capaços de dotar les diferents zones d'identitat, projectes i futur per tal de garantir l'arrelament, l'equitat social i territorial perquè tothom visqui on visqui tingui els mateixos drets i accés als mateixos serveis"**.

Per la seva part, Jaume Oliveras, vicepresident primer, ha dit que **"l'objectiu del projecte és combatre les conseqüències negatives de l'envelliment i el despoblament i detectar les problemàtiques i les necessitats dels petits municipis i, alhora, a través del cofinançament d'aquests projectes,**

implementar projectes pilot que permetin combatre aquestes problemàtiques, és a dir, que siguin replicables, així com generar coneixement en altres municipis del nostre país”.

Quatre iniciatives arrelades al territori

L'Albagés

L'Albagés (Les Garrigues) executarà una proposta titulada 'Projecte de mercat virtual assistit'. El municipi de l'Albagés, amb una població de 350 habitants, presenta un projecte que consisteix en la instal·lació d'una pantalla tàctil interactiva al centre del municipi, que permetrà als habitants, especialment persones grans o amb mobilitat reduïda, fer comandes de productes que normalment haurien de desplaçar-se per adquirir. El projecte no només busca millorar l'accés a béns de primera necessitat, sinó també fomentar la cohesió social, reduir desplaçaments i impulsar la sostenibilitat, disminuint les emissions de CO₂ associades al transport.

Entre els objectius del *Mercat Virtual Assistit* destaca l'accessibilitat a un ampli ventall de productes bàsics (amb una oferta inicial de 150 productes), la reducció del 40% dels desplaçaments fora del municipi i la inclusió digital, amb formació específica per als habitants majors de 60 anys. Així mateix, es pretén donar suport al comerç local, augmentant les seves vendes i oferint noves oportunitats laborals, així com posicionar l'Albagés com un referent en innovació rural. El seu alcalde destaca que.

Aquest projecte és una aposta decidida per combinar tradició i tecnologia, garantint un futur sostenible per a l'Albagés, alhora que millora la qualitat de vida dels seus veïns.

Mieres

El projecte "**Mieres (Re)genera**", impulsat per l'Ajuntament de Mieres a través dels Pressupostos Participatius 2024-2025, té com a objectiu principal la recuperació de les conques hídriques del municipi. Busca abordar la greu sequera que afecta la zona i convertir el territori en un acumulador d'aigua que alimenti els aqüífers i fonts locals, ara en procés d'assecament. El projecte proposa un canvi en la gestió del territori per fer-lo més resilient als episodis de sequera i, a llarg termini, sostenir-se davant de futurs esdeveniments climàtics extrems.

Un component clau és la participació ciutadana, amb tallers i jornades per involucrar la població i la creació d'una Associació de Propietaris Forestals (APF) per promoure una gestió forestal eficient. Es plantegen accions concretes com la redacció d'un Pla Forestal Municipal, la restauració de boscos madurs i la millora dels aqüífers. El projecte s'enfoca en tres eixos principals: la

gestió forestal sostenible, l'agricultura sintròpica, i la regeneració ambiental, amb la col·laboració d'experts. A més de la sostenibilitat hídrica, es busca fomentar la biodiversitat, la resiliència climàtica i la implicació comunitària.

Bot

L'Ajuntament de Bot, amb el suport de diverses entitats locals, ha impulsat el projecte d'**Adaptació Curricular al Món Rural-Agrari** a la Terra Alta. Aquesta iniciativa innovadora té com a objectiu principal afavorir l'arrelament dels infants al territori rural, introduint-los a la cadena de valor agroalimentària i vincular aquest coneixement amb els continguts curriculars de les escoles locals.

La comarca de la Terra Alta ha experimentat un important despoblament en les darreres dècades, fet que posa en risc la sostenibilitat del sector primari. Aquest projecte sorgeix per revertir aquesta tendència, destacant el potencial del món rural com a motor de desenvolupament econòmic i sostenible. La iniciativa ofereix als infants una comprensió pràctica de les activitats agroalimentàries, connectant-les amb les matèries escolars, mentre que fomenta la valoració dels productes locals i el consum de proximitat.

El projecte inclou la creació de material didàctic específic, visites a empreses locals, i activitats per mostrar les competències necessàries en aquest sector. A més, promou la col·laboració entre empresaris, escoles i administracions, tot sistematitzant les visites escolars a les activitats econòmiques de la zona.

Comunitat de municipis de les Garrigues Altes

El projecte "**Oficina d'Arrelament i Repoblament al Sistema Urbà de les Garrigues Altes**", impulsat per la Comunitat de Municipis de les Garrigues Altes, pretén contribuir a frenar el despoblament i revitalitzar el territori. Aquesta iniciativa s'emmarca en un pla d'acció estratègic per al període 2022-2027, orientat a generar oportunitats econòmiques i millorar la qualitat de vida als municipis de Bellaguarda, Bovera, El Cogul, La Granadella, Granyena de les Garrigues, Juncosa, El Soleràs i Els Torms.

El projecte té com a objectius principals la diversificació de l'economia local, tradicionalment basada en el sector agrari, i la creació de noves oportunitats laborals per atraure joves i fixar població al territori. A més, busca la millora d'infraestructures, l'accés a habitatges assequibles, i el foment de la cohesió social i la sostenibilitat ambiental.

Un dels elements clau del projecte és l'establiment d'una oficina que servirà de punt de suport per a les polítiques d'arrelament, oferint assessorament en matèria d'habitatge, emprendoria i desenvolupament econòmic. També

promourà la creació de rutes turístiques, la millora de la infraestructura viària i la promoció de l'activitat agroalimentària local.

L'elecció de les propostes guanyadores s'ha fet després d'obrir una convocatòria pública, fent participis els municipis de menys de 2.000 habitants i consells comarcals amb projectes per potenciar l'arrelament i combatre el despoblament. L'ACM farà un seguiment de les propostes pilot per avaluar la seva execució i establir una metodologia sigui extrapolable a altres municipis que vulguin implementar-los.

El Projecte Arrelament de l'ACM es va iniciar el 2019 amb un estudi, encarregat a la Fundació Pi i Sunyer, sobre el despoblament i envelliment de la població. El 2021 i el 2022 es van convocar la primera i segona edició dels premis per donar suport a propostes territorials vinculades a objectius socials. Rocafort de Queralt, la Celler de Ter, el Consell Comarcal del Pallars Jussà, Josa i Tuixén, Garidells, Caseres i el Consell Comarcal de les Garrigues van liderar els set projectes escollits i cofinançats. estratègiques per al futur del món rural català.